

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра економіки і підприємництва та інноваційної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк

С.В.

_____ 20__ р.

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки	Магістр
галузі знань	18011 – Специфічні категорії
спеціальності	8.18010012 – “Управління інноваційною діяльністю”

Луцьк – 2013

Програма навчальної дисципліни “Корпоративне управління ” для студентів спеціальності “ Управління інноваційною діяльністю ”.

“ ___ ” _____ . 2013 р. – 12 с.

Розробник: Колосок А. М., старший викладач кафедри економіки і підприємництва та інноваційної діяльності

Рецензент: Ліпич Л. Г., декан інституту економіки та менеджменту, зав. кафедри економіки і підприємництва та інноваційної діяльності, д.е.н., проф.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки і підприємництва та інноваційної діяльності

протокол № ___ від ____ . ____ . 2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Ліпич Л. Г.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № ___ від ____ . ____ . 2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту _____ (Бегун С. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ___ від ____ . ____ . 2013 р.

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни “Корпоративне управління ” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 8.18010012 - “ Управління інноваційною діяльністю ”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є контроль за здійсненням корпоративних дій.

Міждисциплінарні зв'язки: “Менеджмент”, “Економіка підприємства”, “Основи маркетингу”, “Ринок цінних паперів”, “Фінанси підприємств”, “Економічний аналіз”, “Біржова діяльність”.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Теоретичні засади корпоративного управління.
2. Організаційні засади корпоративного управління.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни “Економіка праці і соціально-трудова відносини ” є вивчення теоретичних аспектів світового та вітчизняного досвіду здійснення корпоративного управління, набуття практичних навичок управління акціонерними товариствами та корпораціями.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни “Корпоративне управління” є: вивчення теорії та методологічних засад управління акціонерними товариствами; формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо управління корпораціями; формування професійних здібностей, спрямованих на вирішення корпоративних проблем.

1.3 Після опанування дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність, принципи та моделі корпоративного управління;
- місце корпоративного управління в загальній системі управління підприємством;
- чинне законодавство в Україні з корпоративного управління;

- зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на систему корпоративних відносин;
- типи, категорії та характерні ознаки акцій як пайових цінних паперів, процедури випуску цінних паперів;
- органи корпоративного управління та учасників корпоративних відносин.

вміти:

- проводити аналіз системи корпоративного управління акціонерного товариства;
- формувати органи управління акціонерного товариства згідно з їх функціями та статутом;
- розробляти положення про органи управління акціонерних товариств;
- готувати документи для проведення загальних зборів акціонерів, наглядових рад;
- володіти методами та засобами прийняття управлінських рішень у системі корпоративного управління.

2 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади корпоративного управління

Тема 1. Теоретичні засади корпоративне управління

Сутність категорії «корпоративне управління». Корпоративне управління в широкому та вузькому розумінні. Причини існування значної кількості визначень. Основні ознаки корпоративного управління. Загальні цілі корпоративного управління. Суб'єкти корпоративного управління. Зовнішні та внутрішні елементи корпоративного управління. Механізми корпоративного управління. Основні елементи, що характеризують корпоративне управління. Суть англо-американської, німецької, західноєвропейської моделей корпоративного управління. Учасники корпоративних відносин у японській моделі. Інсайдерська

та аутсайдерська системи корпоративного управління. Ознаки та сфери поширення перехідної моделі корпоративного управління.

Тема 2. Системи стандартів корпоративного управління

Характеристика системи стандартів корпоративного управління. Спрямованість стандартів ОЕСР. Основні принципи корпоративного управління ОЕСР. Особливості ставлення Міжнародної мережі з корпоративного управління до принципів ОЕСР. Спрямованість принципів корпоративного управління ЄБРР. Цілі та завдання Конфедерації європейських асоціацій акціонерів. Рекомендації стосовно діяльності корпорацій. Кодекси корпоративного управління.

Тема 3. Управління фінансовою діяльністю корпорацій

Управління формуванням капіталу корпорації. Управління формуванням капіталу діючої корпорації. Основні напрямки впливу на капітал. Джерела та форми залучення капіталу. Бюджетування. Структура капіталу. Підходи до фінансування активів корпорації, що створюється. Управління грошовими потоками корпорації. Багаторівнева багатофункціональна система управління грошовими потоками. Аналіз фінансового стану корпорації. Фінансове планування в корпораціях. Розробка та реалізація фінансової стратегії. Можливі джерела фінансування та напрями їх використання. Перерозподіл фінансових ресурсів між бізнес-процесами у корпорації. Структура консолідованого бюджету корпорації. Антикризове управління корпорацією. Стратегії антикризового управління та заходи щодо їх реалізації.

Змістовий модуль 2. Організаційні засади корпоративного управління

Тема 4. Роль депозитарної системи в корпоративному управлінні

Сутність депозитарної системи. Прямі учасники. Опосередковані учасники. Контроль за діяльністю Національної депозитарної системи. Депозитарії і зберігачі цінних паперів. Ведення реєстрів власників іменних акцій. Договір на

ведення реєстру. Ведення реєстрів власників іменних цінних паперів. Особливості переходу права власності на корпоративні права. Перехід прав власності в акціонерних товариствах.

ТЕМА 5. Фінансові посередники в системі корпоративного управління

Суть фінансового посередництва і його функції. Види діяльності фінансових посередників. Діяльність з випуску цінних паперів. Комісійна діяльність торговця. Комерційна діяльність з цінними паперами. Інститути спільного інвестування. Інститут спільного інвестування (ІСІ). Суть роботи ІСІ. Корпоративний інвестиційний фонд. Пайовий інвестиційний фонд (ПІФ). Інтервальний фонд. Закритий фонд. Венчурне інвестування. Пайовий інвестиційний фонд (ПІФ).

Тема 6. Шляхи підвищення ефективності корпоративного управління

Удосконалення органів управління корпорацією. Наглядова рада. Ефективність роботи Ради директорів. Вимоги, яким повинні відповідати члени Ради директорів. Критерії відбору членів. Ефективність корпоративного управління та його оцінка. Оцінка якості корпоративного управління: структура власності, якість та довговічність інформації, Рада директорів або спостережна рада, винагорода менеджера, аудит і контроль, корпоративна етика та культура дотримання її принципів топ-менеджерами. Інформаційні потоки в процесі контролю. Чинники вибору правової форми ведення бізнесу.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи та засоби діагностики успішності навчання: завдання для практичних занять, тестові завдання, практичні задачі, індивідуальне науково-дослідне завдання, завдання для самостійної роботи, екзамен.

5 Список джерел

1. Аптекарь С. С. Фінансово-промислові групи і їх роль в структурній перебудові національної економіки / С. С. Аптекарь. – Донецьк: Сяйво, 2007. – 178 с.
2. Архипова Н. И. Организационное управление / Н. И. Архипова. - М. : ПРИОР, 1998. - 448с.
3. Берзон Н. И. Коваль А. П. Акционерное общество: капитал, правовая база, управление: практическое пособие для экономистов и менеджеров / Н. И. Берзон, А. П. Коваль. - М. : АО «Финстатинформ», 1995. – 157с.
4. Величко О. В. Организационно-структурные формы корпоративных объединений в современной рыночной экономике / О. В. Величко. – М. : Корпорация Плюс, 1999. -213с.
5. Голубков Д. Ю. Особенности корпоративного управления / Д. Ю. Голубков. - М. : Изд.-во Альниина, 1999. - 272 с.
6. Демб Ада, Фрідріх Найбауер Корпоративне управління: Віч-на-віч з парадоксами/ А. Демб, Н. Фрідріх. - К.: Основи, 1997. - 302 с.
7. Задихайло Д. В., Кібенко О. Р., Назарова Г. В. Корпоративне управління: Навчальний посібник / Д. В. Задихайло, О. Р. Кібенко, Г. В. Назарова. - Харків: Еспада, 2009. - 688 с.
8. Козаченко А. В., Воронкова А. Е. Корпоративное управление: Учебник для вузов / А. В. Козаченко, А. Е. Воронкова. - Киев: «Либра», 2004. - 368 с.
9. Кныш М. И., Пучков В. В., Тютиков Ю.П. Стратегическое управление корпорациями / М. И. Кныш, В. В. Пучков, Ю. П. Тютиков. - М. : «КультИнформПресс», - 2008. - 239 с.
10. Колосок А. М. Корпоративне управління: конспект лекцій для студентів денної форми навчання напряму підготовки 8.18010012 – “Управління

інноваційною діяльністю”/ А. М. Колосок, А. М. Момчева, Л. В. Шостак. – Луцьк : ПП Іванюк, 2013. – 92 с.

11. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией / М. И. Круглов. - М.: Русская деловая литература, 1998. - 768 с.

12. Львов Ю. А. Управление акционерным обществом в России / Ю. А. Львов. - М. : ОАО Типография "Новости", 2000. – 135 с.

13. Мостенська Т. Л. Корпоративне управління: конспект лекцій / Т. Л. Мостенська. – К. : НУХТ, 2010. – 98 с.

14. Пивоваров С. Э. Международный менеджмент. Учебник для вузов / С. Э. Пивоваров. – М. : Издательство "Питер", 2000. – 168 с.

15. Губин Е. П. Управление и корпоративный контроль в акционерном обществе. Практическое пособие / Е. П. Губин. - М. : Юрист, 2009. – 223 с.

16. Храброва Й. А. Корпоративное управление: вопросы интеграции. Аффинированные лица, организационное проектирование, интеграционная динамика / Й. А. Храброва. - М.: Издательский Дом "АЛЬПИНА", 2000. – 159 с.

17. Шеин В. Й. Корпоративный менеджмент: опыт России и США / В. Й. Шеин. - М. : ОАО Типография "Новости", 2000. – 158 с.

18. Шестопап Г. С. Акціонерні товариства: організація та діяльність / Г. С. Шестопап. – К: Либідь. - 1997. – 135 с.